

ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН АЛБАН ХААГЧДЫН
2024 ОНЫ СУРГАЛТ, ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН БИЕЛЭЛТ

2024 оны 12 дугаар сарын 23

Улаанбаатар хот			
Д/д	Сургалтын чиглэл	Биелэлт	Хүрсэн түвшин Хувь
Нэг. Төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх сертификаттай сургалт			
1.1	Төрийн албан хаагчийн богино болон дунд хугацааны сургалтад хуульд заасан болзол шаардлага хангасан албан хаагчдыг хамруулах	Удирдлагын академийн төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх дунд хугацааны сургалтад 3, төрийн албан анх томилогдсон албан хаагчийг чиглүүлэх богино хугацааны сургалтад 4 албан хаагчийг тус тус улсын төсвийн санхүүжилтээр хамруулсан.	Албан тушаалын тусгай шаардлага хангагдсан. 100%
1.2	Төрийн албан хаагчийн ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад хуульд заасан болзол шаардлага хангасан албан хаагчдыг хамруулах	Удирдлагын академийн төрийн албаны эрхэлсэн түшмэлийн мэргэшүүлэх сургалтад 1, ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад 2 албан хаагчийг улсын төсвийн санхүүжилтээр хамруулсан.	100%
1.3	Худалдан авах ажиллагааны АЗ сертификат олгох сургалтад холбогдох ажилтныг хамруулах	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил, үйлчилгээ худалдан авах АЗ сургалтад 4 албан хаагч хамрагдаж 1 албан хаагч шалгалтад тэнцэж, 3 албан хаагч дахиж шалгалт өгөхөөр бэлтгэж байгаа. Мөн 2 албан хаагч тус сургалтын дараагийн хуваарьт хамрагдана.	Худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр мэргэшсэн албан хаагчтай болсон. 100%
1.4.	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн мэргэжил олгох сургалтад холбогдох албан хаагчийг хамруулах	Архивын ерөнхий газрын 2024 оны сургалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу албан хэрэг хөтлөлтийн ажилтны мэргэшүүлэх 1 сарын танхимын сургалтад бичиг хэргийн ажилтныг суралцуулахаар шийдвэрлэсэн боловч үндсэн ажилтан хүүхэд асрах чөлөө авч, дараагийн ажилтан түр хугацаагаар ажиллах болсон тул сургалтад хамруулаагүй болно.	Хэрэгжилт тооцох боломжгүй. -
1.5.	Сургалтын видео, шторк бэлтгэх, дууны, дүрсний, дуу-дүрсний бичлэгийн төхөөрөмж ажиллуулах, вэб дизайнерын сургалтад холбогдох албан хаагчийг хамруулах	Хүний эрхийн боловсролыг түгээхдээ социал медиаг хэрхэн үр дүнтэй ашиглах вэ? Рий л хийх арга зүйн талаар Хүний эрхийн боловсролын хэлтсийн Сурталчилгаа хариуцсан мэргэжилтэн Г.Дэлгэрмаа орон нутгийн албан хаагчдад 2 цагийн сургалт хийсэн. Германы Дойч Вэллэ агентлаг, Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлөөс хамтран зохион 2024 оны 11 сарын 21-22-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан "Иргэний нийгэм ба хэвлэл мэдээлэл: Хамтын ажиллагаа, контент бэлтгэж түгээх нь" сэдэвт сургалтад 1 албан хаагч хамрагдсан.	Албан хаагчид үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх боломж бүрдсэн. 100%
Хоёр. Албан хаагчдыг чадавхжуулах гадаад сургалт			

2.1	Хүний эрхийн чиглэлээр олон улсын хурал, сургалт семинарт ижил түвшний хамруулах, ижил ажиллагаатай байгууллагуудын үйл ажиллагаатай танилцах, туршлага судлах	1/ Европын аюулгүй байдал, хамтын ажиллагааны байгууллагын Хилийн ажилтны коллежийн урилгаар 2024 оны 4 дүгээр сарын 15-аас 5 дугаар сарын 10-ны өдрүүдэд Бүгд Найрамдах Тажикстан Улсын Душанбе хотноо зохион байгуулагдах “Хилийн ажилтнуудын 36 дахь” сургалтад 1 албан хаагчийг оролцуулсан. 2/ Ази Номхон Далайн бүс нутгийн хүний эрхийн үндэсний байгууллагуудын Чуулган болон Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх нийгэмлэгийн урилгаар 2024 оны 06 дугаар сарын 18-20-ны өдрүүдэд Тайландын Хант Улсын Бангкок хотноо зохион байгуулагдах “Хүний эрхийн Үндэсний Байгууллага, Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үндэсний механизмын семинар 2024” сургалтад 2 албан хаагчийг оролцуулахаар бэлтгэл ажил хангагдсан. 3/ Европын аюулгүй байдал, хамтын ажиллагааны байгууллагын Ардчилсан институци ба хүний эрхийн алба болон Хүний эрхийн үндэсний байгууллагуудын Европын сүлжээний урилгаар 2024 оны 06 дугаар сарын 17-ноос 21-ний өдрүүдэд Бүгд Найрамдах Словак Улсын Братислава хотноо зохион байгуулагдах “Үндэсний Хүний эрхийн Байгууллагуудын 2024 дахь” сургалтад 1 албан хаагчийг хамруулсан. 4/ Олон улсын жендэрийн бага хуралд 1 албан хаагч, Ази, Номхон Далайн бүс нутгийн Хүний эрхийн Үндэсний Байгууллагуудын Чуулганы 29 дэх ээлжит хуралд 4 албан хаагч, Бүгд Найрамдах Азербайжан улсын Хүний эрхийн Омбудсмены албанаас зохион байгуулагдах “Уур амьсгалын өөрчлөлт ба хүний эрх” 4 өдрийн хуралд 1 албан хаагч, “Хүний эрх хамгаалагчид, иргэний нийгмийн идэвхтнүүдийн аюулгүй байдал, хамгааллын асуудлаарх 12 дахь уулзалт” 1 албан хаагч тус тус хамрагдсан.	Гадаад улсын хүний эрхийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны талаар туршлага судлах, үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх боломжийг олгосон.	100%
2.2	Гадаад орнуудын урт болон богино хугацааны тэтгэлэгт хөтөлбөрт албан хаагчдыг хамруулах боломж нөхцөлийг судлах, холбогдох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (Жайка)-аас зохион байгуулах “Eradicating Sexual and Gender-Based Violence” сэдэвт 21 хоногийн сургалтад Хүний эрхийн боловсрол хариуцсан референт О.Тодбулагийг хамруулсан. Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (Жайка)-аас зохион байгуулах “Business and Human Rights” сэдэвт богино хугацааны сургалтад Судалгаа, дүн шинжилгээ хариуцсан ахлах референт Ч.Ариунааг хамруулахаар холбогдох материалыг хургуулсан.	Албан хаагчийг гадаад улсад сурч хөгжих, боломж олгосон.	100%

3.1.	Албан хэрэг хөтлөлтийн журмын дагуу баримт бичиг боловсруулах, зөв бичих, найруулга зүй, стандартын талаарх сургалт зохион байгуулах	Архивын ерөнхий газартай хамтран албан хэрэг хөтлөлтийн талаар 2 цагийн сургалт зохион байгуулсан. Тус сургалтад танхимаар 39, цахимаар 19 албан хаагч хамрагдсан.	Албан хаагчдад албан хэрэг хөтлөлтийн талаарх мэдлэг, мэдээлэл олгосон.	100%
3.2	Зохион байгуулалтын баримт бичгийн боловсруулалтын талаарх сургалт зохион байгуулах /илтгэх хуудас, хурлын тэмдэглэл, шаардлага зөвлөмж/			
3.3.	Шинэ ажилтныг ажлын байранд дадлагажуулах, чиглүүлэх, дасан зохицох сургалтыг тогтмолжуулах	Шинэ ажилтныг чиглүүлэх сургалтыг 3 удаа зохион байгуулж нийт 14 албан хаагч хамрагдсан.Тус сургалтаар хүний эрхийн ойлголт, хандлага, хүний эрхийн үндэсний тогтолцоо, чиг үүрэг, байгууллагын үйл ажиллагааны зорилго зорилт, Тамгын газрын бүтэц, зохион байгуулалт, хэлтэс, тасгийн чиг үүрэг болон байгууллагын хэмжээнд мөрдөх дүрэм журам, дотоод ажлын талаар холбогдох мэдээлэл өгсөн.	Шинэ ажилтнуудад ажлын байрны дадал, мэдлэг олгосон.	100%
Дөрөв.Хүний эрхийн чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалт				
4.1	“Жендэр ба хүний эрх, жендэрт суурилсан хүчирхийлэл” сэдвээр албан хаагчдыг чадавхжуулах сургалтыг Жендэрийн Үндэсний хороотой хамтран зохион байгуулах	Жайкагийн “Eradicating Sexual and Gender-based Violence” сэдэвт 1 сарын сургалтад 1 албан хаагч Япон улсад хамрагдсан. Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албанаас НҮБ-ын Хүн Амын Сантай хамтран Европын холбооны санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад жендэрийн тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх нь” (2024-2025) техник туслалцааны төслийн хүрээнд жендэрийн мэргэжилтэн, шинжээчдийг мэргэшүүлэх ахисан түвшний жендэрийн сургагч багшийн сургалтад Комиссын гишүүн Х.Мөнхзул хамрагдсан. Хүний эрхийн боловсролын хэлтсийн дарга Х.Цэцгээ “Ажлын байрны бэлгийн дарамт, хүчирхийлэл, жендэрийн эрх тэгш байдал” сэдэвт сургалт зохион байгуулж, Тамгын газрын нийт 58 албан хаагч хамрагдсан.	Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр гадаад болон дотоодын мэргэшүүлэх сургалтад албан хаагчдыг хамруулсан.	100%
4.2	Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа ба хүний эрхийн чиглэлээр албан хаагчдыг чадавхжуулах арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлэх	Хүний эрхийн олон улсын гэрээ, конвенц, НҮБ-ын гэрээний хороодоос өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд хүний эрхийг хангах нь, Халдашгүй чөлөөтэй байх эрх, Мөрдөн шалгах ажиллагаанд хүний эрхийг хангах нь, Эрүү шүүлтээс ангид байх эрх, Цагдаад итгэх олон нийтийн хандлага, Хүний эрх ба цагдаагийн алба хаагчийн ёс зүй чиглэлээр Б.Энхбаяр, С.Мөнх-Эрдэнэ, Ч.Ариунаа, Х.Цэцгээ, Нарангэрэл, И.Мөнхбаяр, Б.Болорзул, О.Тодбулаг, Н.Нарангэрэл нарыг албан хаагчийг чадавхжуулсан.	Албан хаагчдыг эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа ба хүний эрхийн чиглэлээр судалгаа, хийх, сургалт хийх	100%

			арга зүйг эзэмшүүлсэн.	
4.3	“Улс төрийн эрх чөлөө, иргэний орон зай ба ардчилал” сэдэвт сургалт зохион байгуулах	Аюулгүй байдал судлалын хүрээлэнгийн захирал, доктор О.Машбатын “Ардчилал аюулгүй байдлын баталгаа болгох нь”, Шинжлэх ухааны академийн Философийн хүрээлэнгийн Улс төр, эрх зүйн салбарын эрхлэгч, доктор О.Хатанболдын “Төрийн үйл хэрэгт оролцох эрхийг бодитой эдлүүлэх нь”, Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны Ажлын албаны мэргэжилтэн Д.Номинчимэгийн “Бүлгийн эрх: Цөөнх бүлэг, хамт олон”, “Нээлттэй нийгэм форум” ТББ-ын Гүйцэтгэх захирал П.Эрдэнэжаргалыг “Нээлттэй засгийн түншлэл, түүний ач холбогдол” сэдэвт цахим сургалтад Тамгын газрын албан хаагчид танхимаар бон цахимаар хамрагдсан.	Албан хаагчдын хүний эрхийн мэдлэг	100%
4.4.	Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн хэрэгжилтийн хангах чиглэлээр төрийн байгууллагын хүлээх үүргийн талаарх сургалт зохион байгуулах	ОНХШ-ыг явуулах Комиссын ажлын хэсгийн гишүүд, зөвлөх багийн гишүүдийг чиглүүлэх “Цахим хөгжил ба Хүний эрх” сургалтыг 2024.05.21 Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газар, “И-Монголиа Академи” УТУГ, “Үндэсний Дата төв” УТУГ-тай хамтран зохион байгуулсан. Европын Холбооны TAEIX хөтөлбөртэй хамтран “Монгол Улсын Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах үндэсний механизм, чадавхыг бэхжүүлэх сургалт”-ыг 2024.06.24,25-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан. Нийт 20 албан хаагч хамрагдсан.	Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах талаар мэдлэг олгосон.	100%
4.5	“Жагсаал цуглааны үед хүний эрхийг хамгаалах нь” сэдэвт сургалт зохион байгуулах	Эмнести интернейшнл байгууллагатай хамтран 2024.05.29.30-ны өдөр “Жагсаал цуглааны үед хүний эрхийг хамгаалах нь” сэдэвт 2 өдрийн сургалтыг зохион байгуулсан. Сургалтад хамрагдсан нийт 30 албан хаагчид Эмнести интернейшнл байгууллагаас сертификат олгосон.	Шинэ мэдлэг, мэдээлэл олгосон.	100%
Тав. Төрийн албаны стандарт, хууль эрх зүйн мэдлэг дээшлүүлэх сургалтууд				
5.1	Төрийн албаны тухай хуулийн өөрчлөлттэй холбоотой шинээр батлагдсан, өөрчлөгдсөн дүрэм, журам, тогтоол шийдвэрийн талаарх сургалт зохион байгуулах	Төрийн албаны зөвлөлөөс 7 хоног бүрийн “Пүрэв гарагийн 10:00 цагаас зохион байгуулдаг “7:4:10” сургалтад 8 удаа цахимаар давхардсан тоогоор 108 албан хаагч хамрагдаж, төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааны эрх зүйн орчин, хөгжил, төрийн албан хаагчийн цалин хөлс, төрийн албан хаагчийн ёс зүй, нийгмийн даатгалын хуулийн хэрэгжилт зэрэг асуудлаар мэдээлэл авсан.	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хуулийн талаар мэдээлэл олгосон.	100%
5.2.	Тамгын газрын хөдөлмөрийн Дотоод журмын талаарх сургалт зохион байгуулах	Хөдөлмөрийн дотоод журмыг шинэчлэх талаар нийт албан хаагчдаас санал нэгтгэн, цахимаар ажиллах, албан хаагчдын нийгмийн асуудалтай холбоотой зохицуулалтыг нэмж тусган, удирдлагуудад эцэслэн танилцуулсан. Журам батлагдсаны дараа нэмэлт өөрчлөлттэй холбоотой асуудлаар нийт албан хаагчдад сургалт зохион байгуулна.	Дотоод журмын өөрчлөлтөд албан хаагчдын саналыг тусгасан.	100%

5.3.	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, харьцаа хандлагыг сайжруулах сургалт, нөлөөллийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах	Тамгын газрын дэргэдэх Ёс зүйн дэд хороо, Төрийн албаны зөвлөлийн Ёс зүйн хороотой хамтран 2024.06.03-ны өдөр Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулиар нийт албан хаагчдад сургалт зохион байгуулсан. Сургалтыг Төрийн албаны зөвлөлийн гишүүн Д.Баатарсайхан оролцож, хуулийн онцлог, зохицуулалтын талаар албан хаагчдад мэдээлэл өгсөн.	Албан хаагчдын ёс зүй, жөндөрийн эрх тэгш байдлын талаарх мэдлэгийг дээшлүүлсэн.	100%
Зургаа.Байгууллагын соёл, хувь хүний хөгжлийг дэмжих сургалт				
6.1.	Англи хэлний түвшин ахиулах анхан, дунд шатны сургалт зохион байгуулах	Албан хаагчдаас Англи хэлний түвшин тогтоох сорил цахимаар авсан. Үүний үр дүнд Энхтайваны корпустай хамтран Англи хэлний ахисан түвшний мэдлэг олгох сургалтыг 2024.05.22-2024.06.26-ны өдөр хүртэл 6 долоо хоногийн хугацаанд зохион байгуулж, Лхагва гарагт 16.00-17.30 буюу 90 минутын хичээл орсон. Тус сургалтад 15 албан хаагч танхимаар 1 албан хаагч орон нутгаас цахимаар хамрагдсан. Тус сургалтын 2 дахь удаагийн танхимын хичээл 2024 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрөөс эхлэн Комиссын Тамгын газрын хурлын танхимд 7 хоног бүрийн Мягмар гарагт 2 цагийн хичээл орсон.	Англи хэлний унших, бичих, ярих, сонсох чадвараа сайжруулах боломжийг олгосон.	100%
6.2.	Манлайлал, удирдахуйн ажил ба Soft Skills, өөрчлөлтийн менежмент, харилцааны ур чадвар, зөрчилдөөнийг шийдвэрлэх ур чадвар, ажилчдаа сургах, чиглүүлэх, дадлагажуулах, багийн менежмент, гүйцэтгэлийг нэмэгдүүлэх арга зэрэг агуулгын хүрээнд ментор ажиллуулах	1/ Хүний эрхийн Үндэсний хороотой хамтран 2024.01.02-2024.01.09-ний өдрүүдэд "Шинэ үеийн залгамжлагчид" хөтөлбөрийн хүний эрхийн цахим сургалтад Тамгын газрын албан хаагчдыг хамруулсан. 2/ "Хувь хүний хөгжил" сэдэвт 2 цагийн сургалт 2024.05.17-ны өдөр зохион байгуулж, Хууль зүйн ухааны доктор Баярцэцэг мэдээлэл хийсэн. 3/Комиссын Хөдөлмөрийн дотоод журмын шинэчилсэн төсөлд шинээр томилогдсон албан хаагчийг байгууллагадаа дасан зохицох, богино хугацаанд үйл ажиллагааны талаар шинэ мэдлэг, ойлголт авахад нь чиглүүлэх ментор ажиллуулах заалтыг нэмж тусгасан. 4/Төрийн албаны зөвлөлийн "7.4.10" цахим сургалтаар "Төрийн албан хаагчдын сэтгэл ханамж, түүнд нөлөөлж буй хүчин зүйл" сэдэвт сургалтад 3 албан хаагч хамрагдсан. 5/"Байгууллагын сайн сайхан байдлыг хангах" сэдэвт сэтгэл зүйн сургалтыг Эмнести интернейшнл байгууллагатай хамтран 10,11,12 дугаар сард 3 удаа зохион байгуулж, иргэд, олон нийттэй харилцдаг 20 албан хаагчийг хамруулж, өөрийн сайн чанар, шинжээ тодорхойлох арга, стрессыг жолоодох нь, таны үнэ цэнэ ба үнэт зүйлс юу болох, ажлын ачааллаа зөв тооцох, хэрхэн гүйцэтгэлийн үр дүнгээ ахиулах талаар мэдлэг олгосон.	Хувь хүний хөгжил, хүний эрхийн чиглэлээр мэргэшэх сургалтад хамруулсан.	100%

6.3.	Албан хаагчдыг чөлөөт цагаараа өөрийгөө хөгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлж, хувь хүний хөгжлийн мэдлэг, ур чадвар олгох дижитал сургалт нэвтрүүлэх	ICT групп-н Meleap-н дижитал технологийн тусламжтай байгууллагын ажилтнуудын мэдлэг, ур чадвар эзэмших процессыг хялбаршуулсан цогц шийдэл бүхий сургалт, номдотоод сургалтын нэгдсэн платформ нэвтрүүлэхээр холбогдох судалгааг хийж, гэрээний төсөл боловсруулан удирдлагад танилцуулсан бөгөөд байгууллагын төсөв санхүүгийн байдлаас хамаарч тус сургалтыг нэвтрүүлэх боломжгүй болсон.	Үнэлэх боломжгүй	-
6.4	Гэр бүл төлөвлөлт, хүүхдийн сургалт хүмүүжлийн талаар анхаарах асуудал, эрүүл зөв хооллолтын талаар болон бусад мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран сургалт зохион байгуулах	"Байгууллагын сайн сайхан байдлыг хангах" сэдэвт сэтгэл зүйн сургалтаар хүүхдийн зан төлвийн онцлог, хүүхдийн хүмүүжлийн талаар сургалт, мэдээлэл өгсөн. "Насанд хүрэгчдэд зориулсан сургалтын арга зүй" Боловсролын судалгааны үндэсний хүрээлэнгийн секторын эрхлэгч, доктор У.Туяа, Үндэсний статистикийн хорооны Нийгмийн статистикийн газрын Ахлах статистикч Г.Алтанцэцэг "Өгөгдлийн мэдээлэлтэй ажиллах, тоон баримт боловсруулах, дүн шинжилгээ хийх арга зүй" сэдвээр зохион байгуулсан сургалтад 36 албан хаагч хамрагдсан. "Инфосолюшн" ХХК-аас зохион байгуулсан Microsoft Office 365 багц программ хангамжийн 6 цагийн танхимын сургалтад нийт 42 албан хаагч хамрагдсан. "Тэгш тусгал" ТББ-тай хамтран 6 дугаар сард Хөгжлийн бэрхшээлийн талаарх өнөөгийн ойлголт, ХБХЭ-ийн тухай конвенц, ба Сүүдэр илтгэл, Монгол Улсад өгсөн зөвлөмж, Насанд хүрэгчдэд зориулсан сургалтын арга зүй сэдэвт 2 өдрийн сургалт, 12 дугаар сард "Хүний хэрэгцээнд нийцсэн хүртээмж, хүртээмжийг хангахад талуудын оролцоо, "Хүртээмжтэй байдлыг хангуулахад төрийн үүрэг", "Хүртээмжийг бий болгоход иргэдийн оролцоо", "Боловсролд тэгш хамран сургах", "Ялгаатай байдал ба хөгжлийн бэрхшээл", "Боловсролд тэгш хамран сургахад төрийн оролцоо", "Тэгш хамрагдалтын төлөө иргэдийн оролцоо" сэдэвт 2 өдрийн сургалтад орон нутгийн албан хаагчдыг бүрэн хамруулсан.	Ажлын байрны мэдлэг ур	90%

Нийт дүн-99,4%

ХЯНАСАН:
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА

ТАЙЛАН БИЧСЭН:
ХҮНИЙ НӨӨЦ ХАРИУЦСАН РЕФЕРЕНТ

Ц.АДЪЯАХИШИГ

О.НАРАНБАЯР

UUT40317 9112332 9123080858